

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta pedagogická
katedra pedagogiky
PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta práce)

Práci předložil(a) student(ka): Jana Šourková

Studijní zaměření: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Název práce: ŽÁK SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM V BĚŽNÉ ZÁKLADNÍ
ŠKOLE

Oponent: PhDr. J. Slowík, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE:

Cíl předložené práce není zcela jednoznačný: autorka jej prezentuje několikrát v různých variantách (např. tak, že „cílem práce je ověřit výkonnost v oblasti čtení a psaní žáka se zrakovým postižením s výkonností žáků bez zrakového postižení v běžné škole“) – každopádně zaměření výzkumu mělo výrazně užší cíl než příliš obecně formulované téma a název celé práce. I při zohlednění všech prezentovaných formulací můžeme cíl práce tedy považovat za naplněný jen částečně.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

V teoretické části věnuje autorka jednotlivé kapitoly rozličným, často ale značně obecným tématům; bylo asi nadbytečné popisovat některé velmi obecné informace z biologické a speciálněpedagogické teorie zrakového postižení nebo obecné proklamace týkající se integrace a inkluzivního vzdělávání. Autorka pracuje s omezeným okruhem literatury (v některých kapitolách vychází převážně z jedné publikace, jindy zase čerpá z publikací zaměřených na kombinovaná postižení anebo aplikaci podpůrných opatření ve vzdělávání, nikoliv titulů vázaných úzce ke konkrétním tématům). Práce s literaturou je celkově poměrně sporadická – odkazy nejsou vždy jednoznačně vázané k citovaným částem textu, někdy jsou spíše nejasné (zejména u citovaných legislativních dokumentů).

Problematická je rovněž v textu používaná terminologie (např. speciální pedagog nepracuje s „pacientem“, „školský“ vzdělávací program je správně „školní“ apod.). Teoretická východiska jsou často spíše útržkovitá a poměrně neobratně formulovaná, místy docela zmatená (např. objasňování podstaty integrace a inkluze ve vzdělávání) – navíc strukturace a zařazení některých teoretických informací v podstatě není zcela zřejmé bez vysvětlení, které však přichází až v úvodu výzkumné části. Není ani jasné, proč se např. v kapitole o vzdělávání žáků s postižením zraku v běžných školách (5.3) píše o vzdělávání těchto žáků ve školách speciálních apod.

Výzkum je založen na kvalitativní koncepci, ovšem metodika a použité nástroje nepůsobí příliš přesvědčivě. Co může přinést výkonnostní porovnávání žáka s postižením zraku s intaktními žáky (včetně test čtení s časovým limitem)? Ve výzkumném vzorku se také náhle objevuje i žák s ADHD, který je zařazen do porovnávání a není přitom vůbec jasné, zda a jak autorka zvažovala intervenci takových vlivů, jako jsou osobnostní charakteristiky žáků, metody výuky čtení a psaní, přístup učitele apod. – tedy zda vůbec počítala s nějakým rizikem zkreslení (navíc u tak malého vzorku a v jedné třídě jedné školy...). Nedožíváme se ani, proč je kazuisticky

představen pouze případ žáka s postižením zraku – zatímco ostatní dva sledovaní žáci nikoliv. Není zřejmé, jak přímo souvisí se samotným výzkumným problémem obsah rozhovorů s rodiči a s pedagogy (zdá se, že nijak zásadně). Tedy: není vlastně úplně zřejmé, co chtěla autorka provedeným výzkumným šetřením vůbec konkrétně zjišťovat a proto je i velmi obtížné hodnotit výstupy této sondy a její celkový přínos.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Práce má standardní rozsah, je obvykle strukturovaná a poměrně proporcionálně vyvážená. Text je formálně přehledný, spíše s ojedinělými gramatickými chybami – ovšem stylisticky neobratným vyjadřováním. Odkazování na použité zdroje je formálně správné, ale významově problematické (nezřetelné provázání odkazu s citovanými myšlenkami a informacemi). V přílohové části jsou zařazeny IVP dvou sledovaných žáků a zcela neobvykle je seznam použité literatury uveden až za přílohami. Text naplňuje s přihlédnutím k uvedeným nedostatkům formální požadavky pro diplomovou práci.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Předložená diplomová práce je na samotné hranici přijatelnosti – autorka prokázala určitou orientaci ve sledované problematice, ale zpracování teoretických informací i samotné výzkumné šetření jsou ve velmi problematické kvalitě. Především není zcela jasný záměr výzkumu a nakonec tedy ani výstupy celé práce, scházejí i jakákoliv doporučení pro praxi. Práci proto lze doporučit k obhajobě pouze jako pokus o minimální formální splnění studijních požadavků a autorka by nutně měla při obhajobě vysvětlit konkrétní cíl výzkumu a na jeho základě pak reflektovat souhrnně výsledky svého šetření a závěry celé práce.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

- Formulujte prosím jednoznačně cíl výzkumu, výzkumný problém a na základě toho pak představte konkrétní výstupy (zjištění), které lze z Vašeho šetření spolehlivě vyvodit.
- Jaká podložená doporučení pro praxi vzdělávání žáků s postižením zraku byste mohla ze svého zkoumání vyvodit a srozumitelně formulovat?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

dobře - nevyhověla (podle průběhu obhajoby)
--

Datum: 26. 8. 2019

Podpis: